

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola

Az osztatlan tanárképzés Egyháztörténelem részmodulzáró vizsgájának tételei és irodalomjegyzéke

I. A Biblia mint egyháztörténelmi forrásmű:

1. Az ókori Kelet öröksége: a pátriárkák története; az egyiptomi fogság; a honfoglalás kora; a babiloni fogság; a bibliai teremtéstörténetek
2. A hellenizmus hatása Izrael történelmében; a római uralom a Szentföldön; a zsidóság csoportjainak törekvései Jézus korában
3. Az evangéliumok mint Jézus életének tanúi: a szinoptikusok és a *4. evangélium* beszámolóí
4. Az egyház születése az *Apostolok Cselekedetei* és az apostoli levelek tükrében

II. Az egyházatyák kora:

5. Görög és latin apologetika
6. Küzdelem a gnoszticizmus ellen
7. A latin nyelvű keresztény irodalom megszületése: Tertullianus, Cyprianus
8. Alexandriai szerzők: Órigenész, Atanáz, Cirill
9. A kappadokiai atyák
10. Az antiokhiai tradíció; Aranyszájú Szent János
11. A nagy nyugati egyházatyák: Ambrus, Jeromos, Ágoston, Nagy Szent Gergely
12. Az első hét egyetemes zsinat

III. Az állam és az egyház viszonya az egyház történelme során:

13. A Római Birodalom és az egyház kapcsolatrendszere
14. A két konzuli hatalom megjelenése
15. A népvándorlás kora
16. Az iszlám előretörése
17. Az investitúra jogának gyakorlása
18. Konkordátumok és a konciliarizmus kérdése
19. Az egyház és a liberális állam viszonya
20. Az egyház és a diktatúrák kapcsolata
21. A keresztényszocializmus

IV. A keresztényüldözések története:

22. Keresztényüldözés az ókorban
23. Vallásháborúk az újkorban
24. A XX. század, a vértanúság százada

V. A szerzetesség története:

25. A szerzetesség kezdetei Keleten és Nyugaton
26. Szent Benedek *Regulája* és a kiegyensúlyozottság
27. A clunyi reform. Clairvaux-i Szent Bernát; a ciszterci lelkiesség
28. A szegénység kérdése a XII. században. A koldulórendek
29. A reguláris papság megjelenése az újkorban

VI. Az egyházszakadások:

30. A *filioque*-vita és a nagy egyházszakadás
31. Uniós törekvések és az ökumenizmus
32. A felekezetté válás
33. Az Újvilág felfedezése és a rítus-vita
34. A Trienti Zsinat és a II. Vatikáni Zsinat

VII. Eszmék és ideológiák:

35. Eretnekségek
36. A reneszánsz és a humanizmus
37. A felvilágosodás
38. A relativizmus diktatúrája

VIII. A magyar egyház története:

39. A kereszténység felvétele; az állam és egyház kapcsolata a XV. századig
40. A katolikus megújulás és a barokk lelkiesség a magyar egyház életében
41. A szekularizálás erőltetése a XX. században

Források:

CAESAREAI EUSZEBIOSZ: *Egyháztörténet* (Ókeresztény írók, 4.)

A kappadokiai atyák (Ókeresztény írók, 6.)

SZENT ÁGOSTON: *De civitate Dei*

LUTHER MÁRTON: *A római pápaságról*

A Trentói Zsinat tanítása: DS 1506–1583, 1635–1661, 1667–1700, 1725–1750, 1763–1770, 1797, 1816, 1835

Az I. Vatikáni Zsinat: a *Pastor Aeternus* konstitúció; DS 3050–3075

A *Pascendi dominici gregis* enciklika a modernisták tévedései ellen DS 3475–3500

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai: *Dei verbum*, *Lumen gentium*